

A MAGYAR KÖZLÖNY MELLÉKLETE
2021. szeptember 29., szerda

Tartalomjegyzék

V. A Kormány tagjainak rendeleteihez tartozó indokolások

Végző előterjesztői indokolás a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméhez szükséges cselekvési program részletes szabályairól, valamint az adatszolgáltatás és nyilvántartás rendjéről szóló 59/2008. (IV. 29.) FVM rendelet módosításáról szóló 32/2021. (IX. 22.) AM rendelethez

1500

V. A Kormány tagjainak rendeleteihez tartozó indokolások

Végső előterjesztői indokolás

a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméhez szükséges cselekvési program részletes szabályairól, valamint az adatszolgáltatás és nyilvántartás rendjéről szóló 59/2008. (IV. 29.) FVM rendelet módosításáról szóló 32/2021. (IX. 22.) AM rendelethez

A vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméhez szükséges cselekvési program részletes szabályairól, valamint az adatszolgáltatás és nyilvántartás rendjéről szóló 59/2008. (IV. 29.) FVM rendelet módosítása alapján a nitrátérzékeny területeken termelő gazdák a kultúrnövények igényeihez és a klímaváltozás miatt megváltozott vegetációs időkhöz alkalmazkodva késő ősszel is kijuttathatnak terménővelő anyagot. Cél a mezőgazdasági tevékenységek rentabilitásának segítése, egy alkalmazható és versenyképességet elősegítő szabályozási környezet biztosítása a nitrátérzékeny területen gazdálkodó termelők részére. Ennek érdekében a trágyázási tilalmi időszak kezdete október 31-ről november 30-ra módosul.

Az éghajlatváltozás hatására az őszi kultúrák (őszi kalászosok, repce) vetését sok esetben csak később indokolt elvégezni, ezáltal a növények kezdeti fejlődéséhez szükséges trágyázás esedékessége is későbbre tolódik. Azonban a trágyázás későbbi elvégzését az október 31-ével kezdődő trágyázási tilalmi időszak nem teszi lehetővé a nitrátérzékeny területeken. A növények kezdeti fejlődéséhez elengedhetetlen optimális tápanyag-utánpótlás hiányában a növények kórokozók, kártevőkkel és az időjárás viszontagságaival szembeni ellenállósága kisebb, a termés minősége rosszabb, mennyisége kevesebb lesz. Ez jelentős versenyhátrányt okoz a magyar gazdáknak.

A nem megfelelő tápanyag-utánpótlási gyakorlatra a 2020-as Nitrát Országjelentés is rámutatott. A 2016–2019-es nitrát adatbázis adatai alapján kapott eredmények szerint is Magyarországon kevesebb nitrogén kerül kijuttatásra, mint amennyire a növényeknek szükségük lenne, azaz a nitrogénmérleg negatív. Mivel a növények nem kapják meg a fejlődésükhöz szükséges nitrogént, a talajból pótolják azt, így a talaj tápanyagtartalma fokozatosan csökken. Az Alaptörvény P) cikke alapján a termőföld, illetve a vízkészlet védelme, fenntartása és a jövő nemzedékek számára való megőrzése az állam és mindenki kötelessége. Ezért a termőföld védelmére szolgáló intézkedések alkalmazása, ideértve az optimális tápanyag-utánpótlást biztosító trágyázási tilalmi időszak lerövidítését, mindaddig indokolt, amíg a vízkészletre nem jelent veszélyt.

A vízkészlet védelme érdekében az Agrártudományi Kutatóközpont Talajtani Kutatóintézet a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal által biztosított 2016., 2017. és 2018. évi nitrát adatszolgáltatás adatai alapján megvizsgálta, hogy a trágyázási tilalmi időszak október 31-i kezdetének november 30-ra történő módosításával szennyeződhet-e nitráttal a felszín alatti víz. A vizsgálatok bebizonyították, hogy csapadékosabb év esetében sem növekedett a talaj mélyebb rétegeibe, a növények által elérhetetlen zónába (a gyökérszóna alá) kimosódó nitrát mennyisége, azaz nem jár agrár-környezetvédelmi kockázatnövekedéssel, ha a nitrátérzékeny területeken október 31. és november 30. között is juttatnak ki terménővelő anyagot. A kutatás jelenleg is (2021-ben) folytatódik a 2019. és 2020. évi nitrát adatok vizsgálatával, amellyel már 5 éves adatsor áll rendelkezésre a kapott eredmények értékelésére, amely várhatóan megerősíti a trágyázási tilalmi időszak lerövidítését. A fentiekre tekintettel a trágyázási tilalmi időszak kezdő időpontjának kitolása a termőföld védelme érdekében szükséges, és a vízkészlet védelmével kapcsolatban arányos korlátozást jelent.

A rendeletmódosítás továbbá előírja a tápanyagok talajvízbe szivárgása és lefolyása elleni védekezés erősítése érdekében, hogy az istállótrágyát, valamint a 12%-nál meredekebb lejtésű terület talajára kijuttatott műtrágyát a kijuttatást követő 4 órán belül a talajba kell dolgozni.

* * *

A Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés b) pontjában foglaltakra figyelemmel az indokolás közzététele szükséges az Indokolások Tárában.

Az Indokolások Tárát az Igazságügyi Minisztérium szerkeszti.

A szerkesztésért felelős: dr. Salgó László Péter.

A szerkesztőség címe: 1051 Budapest, Nádor utca 22.

Az Indokolások Tára hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a <http://www.magyarkozlony.hu> honlapon érhető el.